

Svar på skriftligt spörsmål SSS 133/2019 rd

Svar på skriftligt spörsmål om att utvidga bröstcancerscreening

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 133/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Sari Essayah /kd:

Ämnar regeringen främja medborgarnas hälsa och förebygga bröstcancerdöd genom att utvidga den riksomfattande bröstcancerscreeningen till en större åldersgrupp av kvinnor?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Förekomsten av cancer ökar när befolkningen åldras. Bröstcancer är den vanligaste cancerformen hos kvinnor i Finland. Den andra vanligaste cancerformen hos alla finländare är tjock- och ändtarmscancer och den tredje vanligaste är lungcancer.

Ju tidigare en cancer diagnosticeras, desto bättre är prognosen för patienten. Enligt 14 § i hälsovårdslagen (1326/2010) ska en kommun ordna screening inom sitt område i enlighet med det nationella screeningprogrammet. Kommunen kan också anordna screening och hälsokontroller för att upptäcka en viss sjukdom, dess förstadium eller patogener.

I enlighet med statsrådets förordning om screening (339/2011) ordnas för närvarande screening av bröstcancer i Finland för 50–69-åriga kvinnor med två års intervaller och screening av cancer i livmoderhalsen för 30–60-åriga kvinnor med fem års intervaller.

Trots att lungcancer och prostatacancer är vanliga, finns det ingen sådan screeningmetod för dem som uppfyller kriterierna för riksomfattande screening. Tarmcancer är en vanlig cancerform, men än så länge har en riksomfattande screening för tarmcancer inte inletts. I april 2019 inledde vissa frivilliga kommuner ett pilotprojekt för en ny screening av tarmcancer baserat på ett så kallat FIT-avföringsprov. Under projektet skapas ramar och processer för en fungerande screening på nationell nivå.

Det är känt att risken för bröstcancer ökar med åldern och att screening utifrån internationella forskningsrön bidrar till att minska dödligheten även hos 70–74-åriga kvinnor. Enligt regeringsprogrammet för Antti Rinnes regering utvidgas vaccinationsprogrammet (bland annat hpv-vaccinering för pojkar) och screeningprogrammet (bland annat tarmcancer) kontrollerat för att främja förebyggande och stärka folkhälsan.

Sjukdomsburden som HPV, dvs. papillomvirus, medför är betydande. HPV är orsaken till 9 % av cancer hos kvinnor och till 1 % av cancer hos män. Skyddseffekten är maximal då vaccinet är könsneutralt dvs. både flickor och pojkar får vaccinet. Tillhandahållande av en möjligast enkel

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 133/2019 rd

screeningmetod till klienter vid screening av tarmcancer ökar även deltagandet i screeningen, vilket därmed minskar befolkningens sjukdomsburda.

Screening av cancer är viktig eftersom den bidrar till att betydligt minska medborgarnas sjukdomar och ökar antalet friska levnadsår. Det riksomfattande screeningprogrammet för cancer utvecklas som helhet och ett steg i taget, och utvidgas med tanke på hela spektrumet av sjukdomar som är föremål för screening.

Helsingfors 11.10.2019

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru